

Țara trăiește în așteptarea semnării Acordului de Asociere cu UE. Ce va oferi aceasta Moldovei? Ce riscuri comportă semnarea acestui document? Despre aceasta discutăm cu co-președintele Partidului «Renaștere-Возрождение», Vasile Tarlev.

- Există două viziuni diametral opuse în ceea ce privește efectele semnării Acordului cu UE. Unii presupun că imediat vom trăi ca-n Rai, în timp ce alții așteaptă Apocalipsa. Dvs cui dați dreptate?

- În Moldova s-a creat o frumoasă poveste despre euro-integrare. Dar din păcate nu e chiar așa cum pare. Nu toate țările-membre ale UE înregistrează rezultate economice extraordinare și nu toate progresează. Trăiesc bine 2-3 țări din UE. Celelalte șchiopătează. În orice caz, nu trăiesc mai bine decât noi.

- Adică, eurointegrarea nu este un panaceu.

- Nu. Pur și simplu actuala guvernare utilizează factorul european ca să obțină puncte electorale. Dar haideți să analizăm situația la rece. Liberalizarea regimului de vize - nu abolirea, ci doar facilitarea regimului - fără îndoială că a scutit cetățenii noștri de povara de a sta la cozi după vize. Dar pe alte segmente, procedura chiar s-a complicat. Prin urmare, regimul fără vize a ușurat viața doar celor bogați, care își permit să se odihnească în Europa. Dar ei și până acum mergeau încolo destul de des. Apropo, încă în 2005, pe când eram premier, noi am anulat regimul de vize pentru cei din UE. Nu ne-am temut să deschidem hotarul nostru pentru 350 milioane de locuitori din 28 de țări ale UE. Pe când europenii abia acum au întredeschis hotarul pentru 4 milioane de moldoveni.

- Este o consecință a implementării valorilor europene?

- Nu. Pe fundalul evenimentelor din Ucraina, unii politicieni din UE încearcă să facă din Moldova un model. Dar însăși Acordul de Asociere nu ne oferă prea multe avantaje. Semnarea lui nu înseamnă nici pe departe că, gata, suntem membri ai UE. Turcia a semnat un astfel de document cu vreo 50 de ani în urmă. Și Brazilia a semnat Acordul de Asociere. Acesta este un acord politic, iar unii dintre politicienii de la noi fie nu înțeleg asta, fie lucrează premeditat împotriva țării, încercând să ignore partenerii noștri istorici – în primul rând Rusia.

- Orice pas făcut, atrage anumite consecințe economice. Credeți că au fost calculatele toate avantajele și dezavantajele euro-integrării?

- Eu nu am văzut calcule. Și odată ce ele nu sunt afișate la vedere, înseamnă că ori lipsesc, ori prezentarea lor nu este prea convenabilă. Noi, în cadrul Congresului industriașilor și antreprenorilor, al cărui președinte sunt, am făcut propriile calcule. Acestea arată că Moldova nu este pregătită de semnarea Acordului de liber schimb. Peste cel mult o jumătate de an, ne vom pomeni fără producători. Antreprenorilor nu li s-a explicat ce ar trebui să facă. Din câte am înțeles, după ce va semna Acordul de liber schimb, Moldova va anula imediat toate limitările existente la importul produselor europene, în timp ce producătorii noștri vor pătrunde pe piața UE treptat, reieșind din anumite cote și numai după certificarea mărfii. Piața noastră va fi invadată de produse ieftine și necalitative care vor sufoca producătorii locali. De aceea, cred că chiar dacă Acordul de Asociere poate fi semnat – Acordul de liber schimb nu ar trebui semnat acum. Să lăsăm în vigoare Acordul de preferințe comerciale din 2005, pentru ca sectorul real al economiei să treacă treptat la noul sistem.

- Au trecut aproape 10 ani de la semnarea aceluși Acord de preferințe comerciale. De ce tranziția spre noul sistem a decurs atât de lent?

- Din cauza lipsei de profesionalism a guvernării și pentru că nu a existat suficientă voință. Sau poate că au promis cuiva să nimicească propria industrie. Eu am impresia că nimeni nici nu se gândește la consecințe. Pur și simplu încearcă să se mențină la putere "spălând" credite și granturi.

- Apropro de granturi. Vin sume uriașe, dar ele nu influențează în nici un fel nivelul de viață al oamenilor. De ce?

- Din cauza distribuirii netransparente, banii se scurg, practic, în nisip, iar singurul impact asupra societății este creșterea datoriei externe. Când am părăsit funcția de prim-ministru, ponderea datoriei externe în PIB era de 14%. Acum este de 30%.

- Dar ar putea servi apropierea de UE ca “vaccin” împotriva repetării scenariului ucrainean la noi?

- Apropierea accelerată de UE va distruge societatea moldovenească. Dacă fosta administrație de la Kiev ar fi organizat, toamna trecută, în ajunul summit-ului de la Vilnius, un referendum – astăzi în Ucraina ar fi fost liniște. Politicienii noștri nu au învățat această lecție. Pe ei nu-i interesează părerea oamenilor. Ori oamenii nu-și doresc integrarea europeană cu orice preț. Noi avem un conflict nestins. Schimbând brusc cursul, autoritățile renunță, practic, la Transnistria. În plus, și Găgăuzia și-a expus clar viziunea în cadrul referendumului consultativ.

- Vorbind despre euro-integrare, optimiștii au în vedere lupta eficientă cu corupția și sărăcia - prosperarea economică, etc. Ce-i împiedică pe guvernanți să se ocupe de soluționarea acestor probleme fără a semna Acordul?

- Noi dispunem de toate pârghiile de conducere: legi, organe de drept... Dar legile nu funcționează, iar aceasta înseamnă că nu există voință politică pentru îndeplinirea sarcinilor. Cine-i împiedică să genereze progrese economice? Trebuie create condiții pentru atragerea investițiilor, diminuată corupția. Dar nu există voință politică. Aderarea la UE nu înseamnă dispariția automată a tuturor problemelor. Trebuie să lichidăm singuri propriile neajunsuri. Deja de 4 ani autoritățile vorbesc despre Raiul european, iar din asta nu au apărut nici locuri noi de muncă, nici spitale noi, nici școli. Din contra – spitalele și școlile se închid. Reiese că aderarea la UE nu este un panaceu. Dacă vrem să trăim bine, trebuie să ridicăm Moldova, iar aceasta nu are legătură directă cu euro-integrarea. Noi trebuie să ne păstrăm și să ne dezvoltăm țara. Nu este cazul să ne grăbim cu semnarea Acordului cu UE. Logic ar fi să așteptăm alegerile, iar noua putere să organizeze un referendum. Abia după aceasta vom putea lua anumite decizii.

Alina Portala,

ziarul «Renaștere-Возрождение»